

SŁOWO CZĘSTOCHOWSKIE

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY i LITERACJI.

CENA PRENUMERATY: Miesięcznie z odnośnikiem do domu lub z przesyłką pocztową 2 złote. — — Cena pojedynczego numeru 10 groszy. Konto czekowe w Pocztovej Kasie Oszczędnościowej Nr. 307.955 — — Redaktor przyjmuje codziennie od godziny 8 — 10-ej i od 17 — 18-ej.

Redakcja i Administracja: Częstochowa, ul. P. Marji 32. Telefon 22-00. Radomsko, Częstochowska 9.

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetry przed tekstem 40 gr. W tekście, za tekstem i nadesłane 30 groszy. Drobne ogłoszenia wyraz po 10 gr. Najtańsze ogłoszenie drobne 1.00. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. Ogłoszenia skóśne, fantazyjne, tabelaryczne i bilansowe o 50 proc. droższe. — —

NAKRĘCANIE KONJUNKTURY WE WŁOSZACH.

Rozmach inwestycyjny, ogromne podatki i wielkie zadłużenie.

Roboty publiczne we Włoszech — to temat, który od pewnego czasu nie przestaje zajmować opinii publicznej. Nieco ogólnikowe dane włoskie mówią o tem, że w pierwszym dziesięcioleciu ery faszystowskiej skarb państwa wypłacił na roboty publiczne 24 miljardy i 709 milionów lirów. Jest to kwota, przewyższająca 12 miliardów złotych, kwota poważna i zastanawiająca. Dane urzędowe włoskie są tak opracowane, aby czytelnik ani na chwilę nie przypuszczał, iż w pozycjach na te wydatki mieszczą się również koszty, związane z celami obrony narodowej.

Nie analizując nawet szczegółowo włoskiego planu robót publicznych, łatwo można się przekonać, że rząd włoski żywi ambitną nadzieję „oderwania” się od kryzysu ogólnoeuropejskiego i ogólnoswiatowego poprzez nakręcanie konjunktury w zakresie robót publicznych i olbrzymich zbrojeń. Zachodzi niewątpliwie poważna różnica pomiędzy faktyką państw europejskich, a w tej liczbie Polski, a taktyką włoską w dziedzinie walki z kryzysem.

U nas, w odróżnieniu naprzykład od Niemiec, spostrzeżono się dość wcześniej, że w okresie początkowym kryzysu należy zaniechać wielkich inwestycji i starać się przetrzymać złe czasy drogą przystosowywania wydatków państwowych i społecznych do możliwości społeczeństwa. Zastosowano u nas, mówiąc obrazowo, metodę zaciskania pasa. Naszą politykę gospodarczą, jeśli chodzi o wydatki budżetowe na inwestycje publiczne, cechowała wielka ostrożność, idąca w parze ze spadkiem siły nabywczej ludności i jej możliwości finansowych. Dopiero w ostatnich miesiącach zdecydowano się w Polsce na skromne w rozmiarach, a wielce ostrożne w pomysłach, działania inwestycyjne na miarę obecnych możliwości. We Włoszech natomiast nakręcanie konjunktury jest częścią składową polityki gospodarczej. Polityka ta wchodzi obecnie w okres wielkich trudności, spowodowanych nadmiernym, nawet jak na włoską politykę fiskalną, obciążeniem podatkowym ludności.

Przy metodzie rządzenia, stosowanej we Włoszech, sprawa zatrudnienia bezrobotnych jest już nietylko zagadnieniem społecznym, ale w dużej mierze również kwestją prestiżu państwa. Tam, gdzie samopomoc społeczeństwa nie wchodzi w rachubę, jako czynnik realny, musi rząd, koncentrujący w swym ręku wszelkie atuty aktywności społecznej, sam myśleć o zastąpieniu tej samopomocy stałym programem prac.

Rząd włoski śmiało wziął na siebie ten obowiązek. Z okazji 12-ej rocznicy marszu na Rzym słyszeliśmy oficjalne zapewnienia, że plan robót publicznych na ten rok XII-ty przewiduje prace wartości około 4 miliardów lirów, czyli około 2 miliardów złotych. A więc nawet w obliczu rosnących trudności gospodarczych rząd Mussoliniego nie zamierza zejść z obranej drogi „nakręcania konjunktury”.

Program ten ma niewątpliwie strony dodatnie, bo daje zatrudnienie nietylko bezrobotnym przy budowie dróg, gmachów, wodociągów, meljoracji rolnych itp., ale jednocześnie przyczynia się w wydatnym stopniu do zatrudnienia przemysłu i rzemiosła w związku z temi inwestycjami. To właśnie jest

200.000 bezrobotnych zatrudnionych zostanie z wiosną r. b. na wielkich robotach inwestycyjnych.

W prezydium Rady Ministrów odbyła się w sobotę konferencja, na której wszechstronnie omówiona została sprawa robót inwestycyjnych, mających się rozpocząć w roku bieżącym wcześniej niż zazwyczaj.

Rząd przygotował się możliwie jak najlepiej do kampanii inwestycyjnej w roku bieżącym. Poparta będzie również jaknajwydatniej inicjatywa osób i przedsiębiorstw prywatnych. Zmobilizowano większe środki na poparcie drobnego budownictwa mieszkaniowego, na meljoracje i parcelacje.

Sezon inwestycyjny rozpocznie się wczesną wiosną. Zatrudnionych zostanie z wiosną co najmniej 200,000 ludzi, gdy w roku ubiegłym — tylko 60,000.

Plan robót inwestycyjnych w dziedzinie komunikacji przedstawia się następująco:

Planowany jest poza tem szeregi robót budowlanych na sieciach kolejowych celem usprawnienia ruchu. Zamierzone jest zaopatrzenie wagonów towarowych w hamulce zespolone kosztem 5 milionów złotych. Plan inwestycyjny PKP. wyraża się sumą 62,400,000 zł. Oprócz perso-

nelu stałego przy robotach budowlanych na kolejach zatrudnionych zostanie dodatkowo około 12,000 robotników. Roboty i dostawy kolejowe zatrudnią przemysł. Dostawy dla potrzeb PKP. ocenić należy na 145 milionów zł.

W zakresie budowy dróg przewiduje się budowa 78 klm. dróg nowych oraz budowa ulepszonych nawierzchni na 225 klm. Większych mostów wybudowanych będzie około 1,800 mtr. bieżących.

Na cele drogowe przewidziane są kapitały z Funduszu Pracy i Inwestycyjnego razem około 25 milionów złotych oraz kredytowe wykonanie robót w wysokości 21 milionów złotych na poczet wpływów Funduszu Drogowego.

Wreszcie zamierzone jest podjęcie szeregu robót wodnych, portów lotniczych, zakup płatowców, sprzętu lotniczego itd. Przy robotach tych znajdzie zatrudnienie 6,000 robotników.

Akcję ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych z zagadnieniem bezrobocia przedstawił p. wiceminister Kasiński. Akcja ta dzieli się na dwie grupy, z których pierwsza, finansowana z funduszu

własnych ministerstwa, ma pośredni wpływ na złagodzenie bezrobocia, druga zaś finansowana z Funduszu Pracy, wpłynie już bezpośrednio na zatrudnienie znacznych ilości bezrobotnych. Do tej grupy należą t. zw. meljoracje podstawowe. Ogółem zaś przy pracach inwestycyjnych, które będą prowadzone w zakresie Ministerstwa Rolnictwa w r. b. znajdzie zatrudnienie do 25,000 robotników. Poza tem preliminarz budżetowy Administracji Lasów Państwowych przewiduje na opłacenie pracy najmniej około 50 milj. zł., na inne zaś wydatki, mające pośredni wpływ na zatrudnienie około 33 milj. zł.

Budżet Min. Opieki Społecznej przewiduje na zatrudnienie i pomoc doraźną dla bezrobotnych sumę 10,700,000 zł. Z tego 9 milionów przeznaczono na zatrudnienie: 6 milionów na specjalną akcję zatrudniania młodzieży, a 3 miliony na pomoc dla terenów o szczególnie nasileniu bezrobocia. Pozwoli to na zatrudnienie 5,000 młodzieży i 4,000 robotników dorosłych.

Szczególny nacisk położony będzie na osadnictwo młodzieży na roli. Obok młodzieży wiejskiej zatrudniona ma być również planowo młodzież w miastach. Popierana będzie na szerszą skalę organizacja ochotniczych drużyn robotniczych. Ośrodki pracy ochotniczej dla młodzieży zorganizowane będą już od kwietnia r. b. W ośrodkach tych młodzież zatrudniona będzie po 6 godzin dziennie, jednak przebywać będzie w nich stale. Poza pracą szczególny nacisk położony będzie na wychowanie obywatelskie, fizyczne i przysposobienie wojskowe. Akcja ta obejmie 10,000 młodzieży zarówno chłopców, jak i dziewczęta. Poza utrzymaniem ochotnicy otrzymywać będą 50 gr. dziennie, a 5 zł. wpłaconych będzie co miesiąc na ich wkład na książeczki oszczędnościowe. Ośrodki ochotnicze nie będą tworzyć konkurencji przemysłowi i rękodzielnictwu.

Program robót Funduszu Pracy oraz Funduszu Inwestycyjnego przewiduje uruchomienie w roku bież. sumy 80 milionów zł. Do ważniejszych robót zaliczyć należy prace elektryfikacyjne i gazyfikacyjne. Wykończonych będzie nadto 100 szkół. Dla zatrudniania pracowników umysłowych corocznie przewidziane będzie około pół miliona zł. na pomiary i opracowanie zabudowania miast.

Na budownictwo mieszkaniowe przewidziano 30 milionów zł., z czego 18 milionów na finansowanie drobnego budownictwa.

Akcja parcelacyjna Banku Gospodarstwa Krajowego w roku bież. obejmie 12 miast, z których Częstochowa znajduje się na 4 miejscu. W miastach tych przygotowanych będzie pod budowę ponad 2000 działek z terenów państwowych. W najbliższym czasie założona zostanie spółka z ogr. odpow., mająca za zadanie budowę domów o mieszkaniach pierwszej potrzeby dla robotników i pracowników umysłowych, których dochód nie przekracza 250 zł.

Tak się przedstawia wielki plan inwestycyjny rządu.

Składajcie ofiary na bezrobotnych!

Tragiczna śmierć króla belgijskiego

BRUKSELA. W sobotę popołudniu król Albert, prowadząc własnoręcznie samochód, udał się ze swym służącym w góry Ardenny, celem zrobienia wycieczki w stronę Namur. Przybywszy do skał Marche les Dames, król zatrzymał samochód i przywdziawszy strój alpejski, zaczął wspinać się na skały. Przed wyruszeniem w drogę, król wydał służącemu polecenie, aby czekał nań przy samochodzie. Służący, zaniepokojony długą nieobecnością króla, rozpoczął poszukiwania, zawiadamiając jednocześnie zamek w Brukseli.

Około godz. 2 nad ranem w niedzielę odnaleziono zwłoki królewskie. Na głowie króla widać głęboką ranę. Król poniósł śmierć na miejscu.

O godz. 3.30 zwłoki królewskie przewieziono do zamku Laeken, dokąd wciągnięto nocy przybyli ministrowie, ażeby złożyć ostatni hołd zwłokom królewskim. Rada ministrów zebrała się niezwłocznie. Natychmiast zawiadomiono

o tragicznym wypadku księcia Leopolda Belgijskiego, który przebywa obecnie w Szwajcarii. Książę przybył do Belgii wieczorem.

Urzędowe sporządzenie aktu śmierci króla odbyło się w niedzielę na zamku Laeken.

Królowa dowiedziała się o śmierci męża dopiero o godz. 6 tej rano. Poprzednio podano jej jedynie wiadomość, że król uległ wypadkowi.

BRUKSELA. Wiadomość o śmierci króla wywołała w całej Belgji przynębiające wrażenie. Większość dzienników wydała nadzwyczajne dodatki. Na ulicach gromadzą się tysiące osób, komentując tragiczny wypadek.

Przed pałacem króla przeciągają tygielne delegacje, które składają kondolencje, Odwołano zabawy i przedstawienia w teatrach i kinach.

W niedzielę o godz. 11-tej rano odbyło się drugie posiedzenie gabinetu.

główną, obok chęci modernizacji życia włoskiego, przyczyną forsowania tak olbrzymich, jak na obecne stosunki robót publicznych.

Strona ujemna tego planu — to konieczność sfinansowania tych robót środkami bądź budżetowymi, bądź też wpływami z pożyczek, zaciąganych na rynku wewnętrznym. O rozmiarze obciążenia rynku wewnętrznego niech świadczy fakt, że dług wewnętrzny skarbu państwa włoskiego wynosi około 100 miliardów lirów, a wraz z „wiszącymi” zobowiązaniami skarbu i poszczególnych ministerstw — dług ten napewno przekroczy wkrótce 120 miliardów lirów. Sama obsługa procentów od tak olbrzymiego długu, licząc w przybliżeniu około 5 procent rocznie, przekroczy w tym roku 5 miliardów, czyli będzie większa, niż cały budżet Rzplitej Polskiej.

Wystarczy luźny nawet kontakt ze

społeczeństwem włoskim, aby przekonać się, jaką zmorą są podatki w tym kraju. Coprawda, przeprowadził rząd przynajmniej komasację podatków pod względem terminów płatności i wyrażnie określił, ile przeciętny podatnik ma płacić ogółem podatków państwowych, ale jest to pociecha słaba wobec astronomicznych cyfr, jakie przypadają na poszczególne obywatela. Opinia włoska nie zaprzecza rządowi skuteczności jego prac, celowości wielu robót publicznych i urzędzeń o charakterze publicznym, ale ani na chwilę nie może zapomnieć o tem, jakim straszliwie wielkim trudem i ofiarami podatnika okupione są te świetne zszosy, domy wypoczynkowe, stacje elektryczne, już nie mówiąc o wydatkach na wojsko i jego uzbrojenie, które pozostają napewno w jaskrawej sprzeczności z zasobami materialnymi narodu włoskiego.

